

แบบรายงานนวัตกรรม

การประเมินค่า เพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียง และการเขียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

นางเบญจวรรณ ศรีสุรัตน์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านสร้างมิ่ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

๑. ชื่อนวัตกรรม การประสมคำ เพื่อ พัฒนาการอ่านออกเสียงและการเขียนขึ้น ป.๒

๒. ผู้จัดทำ นางเบญจวรรณ ศรีสุรัตน์

๓. ระยะเวลาในการพัฒนานวัตกรรม: ๑ ตุลาคม ๒๕๖๘ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙

๔. ที่มาและความสำคัญ

การอ่านออกเสียงภาษาไทยอย่างถูกต้องเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญมาก เพราะมีผลต่อทั้งการฟัง พูด อ่าน และเขียน

๕. วัตถุประสงค์

๕.๑ เพื่อพัฒนาทักษะด้านการอ่านของนักเรียน

๕.๒ เพื่อช่วยให้การสื่อสารมีประสิทธิภาพ

๕.๓ ช่วยให้เขียนคำได้ถูกต้องตามหลักภาษา

๕.๔ เพื่อช่วยให้ออกเสียงได้ถูกต้องและชัดเจน

๖. กลุ่มเป้าหมาย

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2

๗. เครื่องมือที่ใช้

๗.๑ แบบฝึกอ่านออกเสียง(นิทาน)

๗.๒ บัตรคำ คำศัพท์

๘. กระบวนการพัฒนานวัตกรรม

๘.๑ ศึกษาปัญหาและความต้องการของผู้เรียน

-สำรวจว่าผู้เรียนมีปัญหาเรื่องใด เช่น สับสนในการเขียนคำ ออกเสียงผิด หรือไม่รู้จักคำ

-เก็บข้อมูลโดยการสอบถาม สังเกตพฤติกรรม

๘.๒ วิเคราะห์เนื้อหาและหลักภาษาไทย

-ศึกษาหลักการอ่านและการเขียนคำประสมจากหลักภาษาไทย เช่น ต้น + ข้าว ข้าว + เหนียว เป็นต้น

- นำคำ หนึ่งพยางค์ง่ายๆ มาให้นักเรียนฝึกประสมคำ

๘.๓ ออกแบบนวัตกรรมหรือสื่อการเรียนรู้

-ออกแบบเครื่องมือหรือกิจกรรมเช่น:สื่อมัลติมีเดีย(วิดีโอ, แอนิเมชัน) เกมฝึกอ่านคำ เขียนคำ บัตรคำ + เสียงอ่าน ภาพประกอบ แอปพลิเคชันฝึกอ่านเสียง

๘.๔ ทดลองใช้นวัตกรรม

-ทดลองใช้กับกลุ่มนักเรียนกลุ่มเล็กก่อน

-สังเกตพฤติกรรมผู้เรียนว่ามีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่

๘.๕ ประเมินผล

-ใช้แบบทดสอบก่อน-หลังเรียน

-เก็บผลตอบรับจากผู้เรียนและครู

-ตรวจสอบว่าผู้เรียน อ่าน และเขียนได้ถูกต้องมากขึ้นหรือไม่

๘.๖ ปรับปรุงและพัฒนาเพิ่มเติม

-พัฒนานวัตกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียนมากขึ้น

-เพิ่มระดับความยาก หรือลักษณะคำหลากหลายขึ้น

๙. แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการเรียนรู้การเขียนคำประสมและการอ่านออกเสียง (Word Combination and Pronunciation Learning Theory)

๙.๑. แนวคิดพื้นฐานของทฤษฎี

ทฤษฎีการเขียนคำประสมและการอ่านออกเสียง เป็นแนวคิดที่เน้นให้ผู้เรียน เรียนรู้คำจากการ เชื่อมโยงเสียง ความหมาย และการเขียน โดยเริ่มจากคำพื้นฐาน แล้วนำมารวมกันเป็นคำใหม่ที่มีความหมาย ชัดเจน พร้อมฝึกอ่านออกเสียงอย่างถูกต้อง

แนวคิดนี้มุ่งให้ผู้เรียน

- เข้าใจโครงสร้างของคำ
- อ่านออกเสียงได้ถูกต้อง
- เขียนคำได้ถูกต้อง
- เข้าใจความหมายของคำที่เกิดจากการรวมคำ

๙.๒. หลักการสำคัญของทฤษฎี

๑. หลักการเชื่อมโยงคำ (Word Connection Principle)

ผู้เรียนเรียนรู้ว่าคำใหม่สามารถเกิดจาก การนำคำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไปมารวมกัน ตัวอย่าง

- ข้าว + สาร = ข้าวสาร
- ข้าว + สวย = ข้าวสวย
- ข้าว + กล้อง = ข้าวกล้อง

เด็กจะเข้าใจว่า คำประสมเกิดจากคำที่มีความหมายมารวมกัน

๒. หลักการเสียงและจังหวะภาษา (Phonological Awareness)

การอ่านคำประสมต้องฝึกให้เด็ก

- อ่านแยกคำก่อน
- อ่านรวมคำ

ตัวอย่าง

ข้าว / เปลือก → ข้าวเปลือก

เด็กจะฝึก

๑. อ่านแยกคำ
๒. อ่านรวมคำ
๓. อ่านเป็นคำธรรมชาติ

๓. หลักการเรียนรู้จากภาพและประสบการณ์ (Visual Learning Principle)

เด็กระดับประถมเรียนรู้ได้ดีจาก ภาพ

ตัวอย่าง

ภาพ + → ข้าวเปลือก

ภาพช่วยให้

- เข้าใจความหมาย

- จำคำได้เร็วขึ้น

๔. หลักการสร้างความหมาย (Meaning Construction)

เด็กต้องเข้าใจว่า คำประสมมีความหมายใหม่

ตัวอย่าง

คำ	ความหมาย
ข้าว	อาหารที่มีลักษณะเป็นเม็ล็ด
จี	การย่างผ่านความร้อน
ข้าวจี	ข้าวที่นำมาย่างไฟ

เด็กจะเห็นว่าคำรวมกันแล้ว ความหมายเปลี่ยนไป

๓. ขั้นตอนการสอนตามทฤษฎี (๔ ขั้นตอน)

ขั้นที่ ๑ สังเกตคำ

ครูให้เด็กดูคำและภาพ

ตัวอย่าง

ข้าว + กล้อง

ขั้นที่ ๒ อ่านออกเสียง

เด็กอ่านแยกคำแล้วอ่านรวม

ข้าว / กล้อง = ข้าวกล้อง

ขั้นที่ ๓ สร้างคำประสม

เด็กลองจับคู่คำสร้างคำ

เช่น

คำที่ ๑ คำที่ ๒

ข้าว กล้อง

ข้าว สาร

ข้าว เม่า

ขั้นที่ ๔ เขียนและใช้คำ

เด็กฝึกเขียนคำประสมและลองแต่งประโยค

เช่น ข้าวสาร ข้าวเม่า ข้าวกล้อง

๔. ผลที่คาดว่าจะเกิดกับผู้เรียน

ผู้เรียนจะสามารถ

- อ่านคำประสมได้ถูกต้อง
- เขียนคำประสมได้ถูกต้อง
- เข้าใจความหมายของคำ
- พัฒนาทักษะการอ่านออกเสียง

สรุป แนวคิดทฤษฎีเหล่านี้ช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนอ่านออกเสียงคำและการเขียนคำให้มีประสิทธิภาพ โดยสามารถนำไปใช้ในการออกแบบสื่อ ฝึกออกเสียง ฝึกฟัง รวมถึงการใช้เทคนิคเสริมแรงและการช่วยเหลืออย่างเหมาะสมกับวัย

๑๐. กระบวนการนำนวัตกรรมไปใช้

๑. เตรียมความพร้อม

- ศึกษาความรู้พื้นฐานของผู้เรียน เช่น อ่านออกเสียงได้หรือยัง แยกคำได้หรือไม่
- แนะนำวัตถุประสงค์ของนวัตกรรมให้ผู้เรียนและครูเข้าใจตรงกัน

๒. นำเสนอหรือสาธิตการใช้นวัตกรรม

- สาธิตการใช้นวัตกรรมให้ชัดเจน เช่น เล่นเกมต่อคำ, ฟังเสียงจากสื่อ, ใช้บัตรคำประกอบภาพ
- อธิบายวิธีใช้อย่างง่ายและฝึกให้คุ้นเคยก่อนใช้งานจริง

๓. ใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอน

- จัดกิจกรรมตามแผน เช่น เล่นเกม อ่านตามเสียง ฟังจับคำ ฝึกออกเสียง
- สร้างสถานการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ ลงมือทำเอง (Active Learning)

๔. ติดตามและประเมินผล

- สังเกตพฤติกรรมผู้เรียน เช่น อ่าน/เขียนถูกไหม ออกเสียงชัดหรือไม่
- ใช้แบบประเมินก่อน-หลัง เพื่อดูพัฒนาการ
- เก็บผลสะท้อนจากนักเรียนและครูผู้สอน เช่น แบบสอบถาม ความพึงพอใจ

๕. ปรับปรุงและพัฒนาต่อ

- วิเคราะห์ข้อดี-ข้อจำกัดของนวัตกรรม
- ปรับเนื้อหาให้เหมาะกับระดับชั้นหรือพื้นฐานผู้เรียน
- ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม

๑๑. ผลที่เกิดกับกลุ่มเป้าหมาย (ความรู้ ทักษะ คุณลักษณะ เจตคติ สมรรถนะ)

๑. ด้านความรู้ (Knowledge)

- นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับคำประสม
- เข้าใจหลักการอ่านออกเสียงพยัญชนะและควบกล้ำได้ถูกต้อง

๒. ด้านทักษะ (Skills)

- อ่านออกเสียงคำได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และคล่องแคล่ว
- แยกแยะคำได้
- ฟังเสียงคำและเลียนเสียงได้ตรงตามแบบ
- สามารถนำคำไปใช้ในการพูด อ่าน และเขียนได้อย่างเหมาะสม

๓. ด้านคุณลักษณะ (Character)

- ความตั้งใจใฝ่รู้และความมุ่งมั่นในการเรียนรู้
- มีความรับผิดชอบในการทำงานกลุ่มและทำภารกิจให้เสร็จ
- รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีน้ำใจนักกีฬา

๔. ด้านเจตคติ (Attitude)

- มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาไทย

- สนุกและกล้าแสดงออกในการอ่านออกเสียง
- รู้สึกภูมิใจเมื่ออ่านได้ถูกต้องและมีพัฒนาการ

๕. ด้านสมรรถนะ (Competency)

- มีสมรรถนะด้านภาษา คือ ใช้ภาษาเพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีสมรรถนะด้านการเรียนรู้ คือ เรียนรู้จากกิจกรรมและนำไปปรับใช้ได้
- มีสมรรถนะด้านการทำงานร่วมกับผู้อื่น ผ่านการทำกิจกรรมเป็นทีม

๑๒. บทเรียนที่ได้รับ

- ผู้เรียนมีศักยภาพในการเรียนรู้มากกว่าที่คาด หากได้รับการกระตุ้นที่เหมาะสม
  - การเรียนรู้แบบลงมือปฏิบัติ (Active Learning) ช่วยให้จดจำได้ดี
    - นักเรียนจดจำคำและวิธีอ่านได้แม่นยำเมื่อได้ ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน ควบคู่กัน
    - การใช้สื่อ AR หรือเสียงช่วยให้นักเรียนเข้าใจชัดเจนขึ้นกว่าการสอนแบบบรรยาย
  - การฝึกอ่านออกเสียงพัฒนาทักษะการพูดและความมั่นใจ
    - เด็กที่เดิมพูดไม่ชัด หรือไม่กล้าอ่านหน้าชั้น เริ่มกล้าอ่านมากขึ้นเมื่อได้ฝึกผ่านกิจกรรมกลุ่ม
    - เกิดความมั่นใจในการใช้ภาษา และกล้าออกเสียงให้ถูกต้องมากขึ้น
  - การเรียนรู้แบบมีปฏิสัมพันธ์ส่งผลดีต่อการทำงานร่วมกัน
    - นักเรียนได้ฝึกความรับผิดชอบ การฟัง และช่วยเหลือกันในการทำภารกิจ
    - กิจกรรมกลุ่มช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและสร้างแรงจูงใจในการเรียน
  - ครูผู้สอนควรมีความยืดหยุ่นและปรับกิจกรรมให้เหมาะกับบริบทของผู้เรียน
    - เด็กแต่ละห้องมีพื้นฐานไม่เท่ากัน ครูจึงควรปรับระดับความยาก/ง่ายของกิจกรรมให้เหมาะสม
    - บางครั้งต้องใช้วิธีสอนซ้ำหรือให้เวลามากขึ้น เพื่อให้ทุกคนเข้าใจ
๑๓. เงื่อนไขความสำเร็จ (นักเรียน ครู สถานศึกษา ผู้ปกครอง)
- นักเรียน
    - มีความตั้งใจและมีส่วนร่วม ในกิจกรรม เช่น การฟัง การออกเสียง การทำงานกลุ่ม
    - เปิดใจเรียนรู้และกล้าลองผิดลองถูก ในการออกเสียงคำใหม่ ๆ
    - มีพื้นฐานทักษะฟัง-พูด-อ่าน ระดับเบื้องต้น เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มในการฝึกคำ
    - รู้สึกสนุกและเชื่อมโยงกับกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ยั่งยืน
  - ครูผู้สอน
    - มีความเข้าใจในหลักภาษาอย่างชัดเจน
    - ออกแบบกิจกรรมให้เหมาะกับวัย และความสามารถของผู้เรียน
    - ใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เช่น เกม เสียง วิดีโอ เพื่อดึงดูดความสนใจ
    - ให้กำลังใจและเสริมแรงบวก เพื่อสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียน
    - ติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง และปรับการสอนตามความเหมาะสม
  - สถานศึกษา
    - มีนโยบายสนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมในการเรียนรู้
    - จัดหาอุปกรณ์และสื่อการเรียนรู้ที่จำเป็น เช่น อินเทอร์เน็ต บัตรคำ AR ฯลฯ

- เอื้อต่อการจัดชั้นเรียนแบบ Active Learning เช่น การจัดที่นั่ง การแบ่งกลุ่ม การใช้ห้องเรียนยืดหยุ่น

- ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง ในด้านเทคนิคการสอนภาษาไทยและการใช้สื่อ

๔. ผู้ปกครอง

- สนับสนุนและติดตามพฤติกรรมการเรียนของบุตรหลาน

- ฝึกซ้อมหรืออ่านคำควบกล้ำร่วมกับลูกที่บ้าน เพื่อเสริมการเรียนรู้

- มีทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนภาษาไทย และให้กำลังใจบุตรหลานในการฝึกพูด อ่านออกเสียง

- ร่วมมือกับครูในการสื่อสารและพัฒนาการของนักเรียน

๑๔. ภาพกิจกรรม

๑๕.ภาคผนวก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1: เรื่อง ข้าวสร้างคำ

รายวิชา: ภาษาไทย (รหัสวิชา ท 12101) ระดับชั้น: ประถมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 1 แผน เวลาที่ใช้ : 3 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

ท 4.1 ป.2/3: เรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสั้นๆ ได้

ท 4.1 ป.2/4: บอกลักษณะของคำคล้องจองและคำประสม (พื้นฐาน)

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกความหมายของคำใหม่ที่เกิดจากการนำคำว่า "ข้าว" ไปประสมกับคำอื่นได้ (K)
2. นักเรียนสามารถเขียนสร้างคำใหม่จากคำว่า "ข้าว" ได้ถูกต้อง (P)
3. นักเรียนเห็นความสำคัญของข้าวและอาชีพชาวนา (A)

3. สาระสำคัญ

คำประสม คือการนำคำที่มีความหมายต่างกัน 2 คำขึ้นไปมาประสมกัน แล้วเกิดเป็นคำใหม่ที่มีความหมายใหม่ หรือมีค่าความหมายเดิมอยู่ เช่น ข้าว + ผัด = ข้าวผัด (อาหารชนิดหนึ่ง)

4. สาระการเรียนรู้ (เนื้อหา)

- การสร้างคำใหม่จากคำหลัก (คำว่า "ข้าว")
- คำศัพท์เกี่ยวกับประเภทของข้าวและอาหารที่ทำจากข้าว

5. กระบวนการจัดการเรียนรู้ (5 ขั้นตอน)

ขั้นที่ 1: ชี้นำ (5 นาที)

- ครูนำ เมล็ดข้าวเปลือก และ ข้าวสาร มาให้เด็กๆ ดู (หรือดูรูปภาพ)
- ชวนคุย: "เด็กๆ ทราบไหมว่า นอกจากข้าวที่เราทานแล้ว คำว่า 'ข้าว' ยังสามารถนำไปรวมกับคำอื่นกลายเป็นชื่อของอร่อยๆ หรือของใช้ได้อีกเยอะเลย ใครนึกออกบ้าง"

ขั้นที่ 2: ชี้นสอน/สำรวจ (15 นาที)

- ครูเขียนคำว่า "ข้าว" ไว้กลางกระดาน
- ครูแจกบัตรคำอื่นๆ ให้ตัวแทนนักเรียนนำมาแปะคู่กับคำว่าข้าว เช่น "เหนียว" "สาร" "เปลือก" "ต้ม" "เกรียบ"
- ครูอธิบายว่า "เมื่อคำสองคำมารวมกัน จะเกิดเป็นความหมายใหม่ทันที"

ขั้นที่ 3: ชี้นฝึกฝน (15 นาที)

- กิจกรรม "เมนูนี้ชื่ออะไร": ครูแสดงรูปอาหาร (เช่น ข้าวผัด, ข้าวหลาม, ข้าวเหนียวมะม่วง, ข้าวต้ม, ข้าวต้มมัด) แล้วให้เด็กๆ ช่วยกันสะกดคำและเขียนชื่ออาหารนั้นบนกระดาน

ขั้นที่ 4: ชี้นำไปใช้ (15 นาที)

- ให้นักเรียนทำ ใบงาน "ต้นข้าวสร้างคำ" (วาดรูปต้นข้าวแล้วเขียนคำประสมจากคำว่าข้าวลงในใบข้าว)

ขั้นที่ 5: ขั้นสรุป (10 นาที)

- ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่าคำว่า "ข้าว" เมื่อไปรวมกับคำกริยาหรือคำนามอื่น จะทำให้เกิดคำที่
หลากหลาย
- ฝากข้อคิดเรื่องการทำงานข้าวให้หมดจานเพื่อระลึกถึงความลำบากของชาวนา

6. สื่อการเรียนรู้

1. ของจริง (ข้าวสาร, ข้าวเปลือก) หรือรูปภาพ
2. บัตรคำประสม
3. ใบงาน "ต้นข้าวสร้างคำ"

7. การวัดและประเมินผล

- ตรวจสอบผลงานจากใบงาน (ความถูกต้องของการเขียนสะกดคำ)
- สังเกตการมีส่วนร่วมในการตอบคำถาม

๘. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๘.๑ ๑๑. กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

บันทึกหลังแผนการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑ ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่เรียนและเข้าใจบทเรียน

๑.ผลการจัดการเรียนรู้

.....

.....

.....

๒.ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

๓.แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

๔.ผลการแก้ไขปัญหที่ส่งผลที่ดีต่อผู้เรียน

.....

.....

